

Oplegmemo beantwoording technische vragen

Aan:	Fractie PiT (mw. Schenk) en gemeenteraad Sittard-Geleen
Van:	Wethouder Tillie
Datum:	3 september 2025
Betreft:	Beantwoording Technische vragen (PiT) inzake beleidskader Wmo-Toezicht kwaliteit en rechtmatigheid 2025
Zaaknummer:	Z/25/707261

Beste mevrouw Schenk,

U heeft op 1 september 2025 technische vragen gesteld ter voorbereiding op de bespreking in de ronde van 4 september 2025 inzake het onderwerp Beleidskader Wmo-toezicht kwaliteit en rechtmatigheid. Wij beantwoorden onderstaande uw vragen.

Vraag 1:

Hoe worden de betrokken partijen geïnformeerd en betrokken bij deze implementatie van het beleidskader Wmo-toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid 2025?

Antwoord:

Interne partners zijn betrokken in het proces van totstandkoming van het beleidskader. De komende periode gaan de toezichthouders actief op pad om kennis te maken met interne en externe partners. Dit is opgenomen in het Uitvoeringsplan.

Vraag 2:

Zijn er en zo ja, welke afspraken zijn er gemaakt over de verdeling van verantwoordelijkheden en middelen tussen de betrokken gemeentes (Beek, Stein, Sittard-Geleen)

Antwoord:

Gemeente Sittard-Geleen is gemandateerd door de gemeenten Beek en Stein tot uitvoering van het Wmo-toezicht waaronder aanstellen van toezichthouders en dagelijkse aansturing. De toezichthouders rapporteren aan de drie colleges over hun activiteiten en resultaten. Dit doen zij op basis van een jaarplan en jaarverslag, dat ter kennisname wordt gedeeld met respectievelijk de drie portefeuillehouders en de drie colleges. Voor de drie gemeenten samen wordt 2,9 fte formatie ingezet. Voor de Gemeente Sittard-Geleen is het aandeel 69% (2 fte), voor de Gemeente Stein is het aandeel 19% (0,55 fte) en voor de Gemeente Beek is het aandeel 12 % (0,35 fte).

Vraag 3:

Kunt u de maatregelen specificeren die zijn genomen om de onafhankelijkheid van de Wmo-toezichthouders te waarborgen? Hoe wordt ervoor geborgd dat zij vrij zijn van invloeden van andere gemeentelijke afdelingen of externe partijen?

Antwoord:

Hoewel de toezichthouders gepositioneerd zijn bij team Zorg vallen zij enkel wat betreft dagelijks werkgeverschap onder de leiding van de teammanager (denk aan opleiding, verlof,

ziekteverzuim). Inhoudelijk bepalen de toezichthouders hun eigen activiteiten. Dit leggen zij vast in een jaarplan, zodat zij zich hier te alle tijde op kunnen beroepen. Wel kunnen de toezichthouders altijd beargumenteerd van het jaarplan afwijken als de situatie daar om vraagt.

Verder wordt de onafhankelijkheid en integriteit van de werkwijze geborgd door:

- Hanteren van het vier-ogenprincipe: de conclusies van een toezicht onderzoek worden altijd expliciet gemaakt/onderbouwd en geformuleerd door meerdere toezichthouders.
- De toezichthouders zijn te alle tijde bevoegd om het bestuur onafhankelijk en ongevraagd te adviseren/informereren over lopende onderzoeken (zowel bestuurders van Sittard-Geleen, als ook van Beek en Stein).
- De toezichthouders voeren alleen toezichtstaken uit. Het is niet toegestaan dat de toezichthouder andere taken binnen de gemeente uitvoert die niet verenigbaar zijn met het toezichthouderschap.
- In de werkprocessen van toezichthouders is uitgewerkt wanneer andere personen worden betrokken in het proces van toezicht en welke keuzes de toezichthouders zelfstandig mogen maken.

Vraag 4:

Welke criteria specifiek worden gehanteerd om te bepalen wanneer reactief toezicht noodzakelijk is?

Antwoord:

Reactief toezicht vindt plaats op basis van signalen. Deze signalen ontvangen de toezichthouders bijvoorbeeld uit het meldpunt, of vanuit mondelinge communicatie met andere gemeentelijke teams, zorgaanbieders, inwoners of anderen. Deze signalen bundelen zij in een registratiesysteem. Zo kunnen zij een integrale afweging maken van de ernst van de signalen en de noodzaak over te gaan tot onderzoek.

Er wordt een signaleringsoverleg ingericht, waarin verschillende gemeentelijke disciplines plaatsnemen. Zij helpen de toezichthouders in het maken van een afweging of onderzoek nodig is. De hoeveelheid en ernst van de ontvangen signalen wegen mee in het wel of niet starten van een onderzoek.

Niet ieder signaal geeft aanleiding tot het doen van onderzoek. Als criteria voor afweging hanteren de gemeenten onder andere:

- a. Het aantal en de ernst van de signalen;
- b. De mogelijke impact op de cliënt en het aantal cliënten;
- c. De omvang van het budget/financiële consequenties;
- d. Het aantal eerdere misstanden.

De Wmo-toezichthouders zullen informatie opvragen of vooronderzoek doen om te komen tot een afweging of onderzoek nodig is. De Wmo-toezichthouders kunnen een signaal ook overdragen naar een andere partij, zoals contractmanagement of een andere toezichthoudende instantie.

De afweging om wel/geen onderzoek te starten kent echter een grote mate van professionele vrijheid, omdat geen situatie hetzelfde is. Het toetsingskader is hierbij een belangrijk instrument.

Vraag 5:

Wat zijn de specifieke communicatie- en voorlichtingsstrategieën die de gemeente hanteert om inwoners en zorgaanbieders te informeren over hun rechten en plichten onder de Wmo? Hoe wordt de effectiviteit van deze communicatie gemonitord?

Antwoord:

De gemeenten stimuleren naleving en proberen (onbewuste) misstanden te voorkomen door duidelijke communicatie over rechten en plichten en verwachtingen van inwoners en

zorgaanbieders. Zij zorgen voor goed vindbare informatie en afspraken, onder andere door heldere inkoopvoorwaarden en (kwaliteits)eisen en via een werkafsprakenboek voor zorgaanbieders waarin eisen en afspraken zijn vastgelegd.

De Wmo-toezichthouders dragen bij aan het vergroten van de zichtbaarheid van het meldpunt van de drie gemeenten en brengen het bestaan van dit meldpunt proactief en breed onder de aandacht via reguliere communicatiekanalen van de gemeente, zoals de website en het Intranet. Hiervoor wordt o.a. samen met communicatie een communicatieplan opgesteld. Ook vergroten ze waar mogelijk het gebruiksgemak door bij diverse gebruikers feedback op te halen.

Op de gemeentelijke websites bieden de gemeenten duidelijke informatie aan over Wmo-toezicht. Dat wil zeggen: informatie over het doel en proces van Wmo-toezicht (waaronder het openbaar Toetsingsplankader). Hiervoor wordt samengewerkt met de communicatieafdeling.

Wmo consultants van de gemeenten geven voorlichting tijdens keukentafelgesprekken en de contractmanagers geven informatie aan de zorgaanbieders tijdens ontwikkeltafels. De gemeenten hebben aandacht voor het realiseren van een eenvoudig en toegankelijk aanvraagproces. Ook worden interne kwaliteitscontroles uitgevoerd om beschikkingen en dossiervoering te verbeteren.

Vraag 6:

Hoe vaak en op welke wijze worden de resultaten van het Wmo-toezicht geëvalueerd en gerapporteerd aan de gemeenteraad? Welke indicatoren worden gebruikt om het succes van het toezicht te meten?

Antwoord:

Jaarlijks evalueren en rapporteren de Wmo-toezichthouders aan de drie gemeenten samen het Wmo-toezicht en kijken zij vooruit.

De Wmo-toezichthouders rapporteren over hoe en waarop toezicht is gehouden en wat de uitkomsten hiervan waren. Hiervoor worden de doelen in het jaarplan gebruikt en wordt gekeken in hoeverre de doelen zijn behaald. Ook worden in het jaarverslag data zoals het aantal meldingen en onderzoeken vermeld.

Vraag 7:

Wat zijn de verwachte gevolgen van het intensiveren van het Wmo-toezicht op de juridische procedures tegen handhavingsmaatregelen?

Antwoord:

Het intensiveren van Wmo-toezicht kan leiden tot meer handhaving en juridische procedures. Hoe groot die gevolgen zijn is nu nog moeilijk in te schatten.

Vraag 8:

Hoe zorgt de gemeente ervoor dat het toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid integraal wordt benaderd? Hoe vindt samenwerking plaats tussen verschillende afdelingen binnen de gemeente en eventueel ook tussen de andere gemeenten?

Antwoord:

Integraal toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid wordt geborgd door de toezichthouders een dubbele opdracht mee te geven: bij het uitvoeren van onderzoeken kunnen zij beide soorten onderzoeken uitvoeren.

Samenwerking tussen afdelingen binnen de gemeente wordt onder andere geborgd in het werkproces van de toezichthouders waarin de stappen staan beschreven die zij ondernemen

in het kader van toezicht. Ook wordt een signaleringsoverleg ingesteld, bestaande uit een multidisciplinaire vertegenwoordiging van collega's die meedenken met de toezichthouders (gevraagd en ongevraagd advies).

De samenwerking met Beek en Stein wordt geborgd doordat de toezichthouders periodiek aanwezig zijn op locatie van de teams van deze gemeenten (t.b.v. zichtbaarheid, korte lijnen) en de gemeenten bij het signaleringsoverleg betrokken worden.

In de samenwerking met andere (Zuid-)Limburgse gemeenten wordt geïnvesteerd doordat de toezichthouders actief contact met hen leggen. Dit is opgenomen als actie in het Uitvoeringsplan.

Vraag 9:

Kunt u uitleggen hoe de financiering van de Wmo-toezichthouders is geregeld? Zijn er plannen voor toekomstige aanpassingen in het budget of de bekostiging?

Antwoord:

Op grond van de gemaakte afspraken in de Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen worden de kosten van de Wmo-toezichthouders op grond van het aantal inwoners verdeeld over de drie gemeenten.

Nee op dit moment zijn er geen plannen voor toekomstige aanpassingen in het budget of de bekostiging.

Steller	:	
Telefoon	:	
E-mail	:	@sittard-geleen.nl
Team	:	Zorg